

Slavko Fojkar

(1920–2011)

Slavko je bil deseti od enajstih otrok v družini; sam je rekel, da je deseti brat. Poznali smo ga kot Špehovega Slavkota, še po priimku starega očeta Jakoba Špeha, ki je bil v drugi polovici 19. stoletja žandar v Loki. Starejši Ločani so ga poznali tudi kot Cesarjevega Slavkota. Slavkov oče je bil leta 1915, že dvainštiridesetleten, vpoklican v 1. svetovno vojno, ker je imel številno družino, so ga dodelili za ordonanca. Da je bil bolj viden, je v belih hlačah prenašal pošto iz soške fronte preko Vršiča na Koroško. Ko je v teh hlačah prihajal na krajše dopuste v Loko, so ga Ločani šaljivo imenovali cesar, saj je samo ta smel nositi bele hlače. Po

Slavko Fojkar

1. svetovni vojni, leta 1919, je Slavkov oče nastopil službo enega od treh elektro-strojnikov, vzdrževalcev v novi elektrarni v Skalcah v Binklju, ki obratuje še danes.

Tako je Slavko svojo lepo pa tudi trdo mladost preživel na Centrali, kot smo včasih rekli elektrarni. Že mlad je moral poprijeti za vsakršno delo. Izučil se je za peka, leta 1945 je opravil mojstrski izpit. Med zadnjo vojno je bil leta 1943 za nekaj mesecev mobiliziran v nemško vojsko, od koder so ga zaradi poškodb, ki jih je dobil ob bombardiranju vojašnice, odpustili. Do konca vojne je potem delal pri cestnem podjetju v Škofji Loki. Po vojni je bil sprva zaposlen v Thalerjevi tekstilni tovarni v Vincarjih (do njene ukinitve), pozneje v Predilnici na Trati. Leta 1959 – po preselitvi Loškega muzeja iz Puštalskega gradu na Loški grad – je postal »grajski oskrbnik« oziroma hišnik, kot so zapisali v pogodbah. Vendar Slavko ni bil le hišnik, ampak tudi gospodar, vzdrževalec, vrtnar, sadjar in, če je bilo treba, tudi gostilničar ter vodič po muzejskih zbirkah. Skrbel je za Škoparco, ki jo je za nekaj časa oživil z rejo domačih živali. Na sejah odbora Muzejskega društva je poskrbel, da smo lahko s »tekočimi zadevami« zaključili zadnjo točko dnevnega reda. Velikokrat mu je pri delu pomagala cela družina.

Leta 1978 se je upokojil kot vzdrževalec v Tekstilindusu v Kranju. Šele takrat se je lahko bolj posvetil svojemu konjičku, tj. petju. Že v zaključnem spričevalu osnovne šole je imel odlično oceno iz glasbe. Vključil se je v upokojenski moški pevski zbor in kmalu potem tudi v Cerkveni moški zbor Polde Polenec pri župniji cerkvi v Škofji Loki. Bil je eden tistih discipliniranih pevcev, ki si jih želi vsak pevovodja. Ko ni mogel več na vaje, nas je občasno še prihajal poslušat, na »moško nedeljo«.

Z odhodom »starega Ločana« se je spet odkrušil delček tisočletnega loškega obzidja in v pozabo je odšla marsikatera loška postorijca.